

Socialdepartementet
103 33 Stockholm

s.remissvar@regeringskansliet.se

Remissyttrande över betänkandet En stärkt försörjningsberedskap för hälso- och sjukvården (SOU 2021:19), ert Dnr S2021/03085

Förvaltningsrätten, som har granskat betänkandet utifrån de aspekter som domstolen har att beakta, har följande synpunkter på de förslag som lämnas.

Lagtextens utformning

I 3 kap. 5 § förslaget till lag om lagerhållningsskyldighet hänvisas till tillhandahållningsskyldighet enligt ”12 kap. 6 §”. Hänvisningen gäller hälso- och sjukvårdslagen (2017:30), men det anges inte uttryckligen. Förslagsvis ändras lagtexten till ”12 kap. 6 § *den lagen*”.

I 6 kap. 7 och 8 §§ förslaget till lag om lagerhållningsskyldighet förekommer hänvisningar till 6 kap. 2 §, 6 kap. 5 § och 6 kap. 1–3 §§, alltså hänvisningar till bestämmelser i samma kapitel. Angivandet av kapitel i hänvisningarna är överflödigt och bör utgå.

Sanktionsavgifter enligt läkemedelslagen

Beslut enligt läkemedelslagen (2015:315) gäller omedelbart om inte annat beslutas (läkemedelslagen 17 kap. 2 §). Det är rimligen inte avsikten att samma sak ska gälla de nu föreslagna sanktionsavgifterna, med tanke på att motsvarande regler i såväl den föreslagna lagen om lagerhållningsskyldighet (9 kap. 6 § föreslagen lydelse) som lagen (2002:160) om läkemedelsförmåner m.m. (27 § *den lagen*) är utformade på så sätt att ett beslut om sanktionsavgifter gäller först när det vunnit laga kraft. Detta särskilt mot bakgrund av att sanktionsavgifterna i den senare lagen stått modell för de regler som nu föreslås (betänkandet s. 788).

Sanktionsavgifter enligt förslaget till lag om lagerhållningsskyldighet

Enligt 9 kap. 6 § förslaget till lag om lagerhållningsskyldighet ska sanktionsavgift betalas inom 30 dagar från det att beslutet om sanktionsavgift vann laga kraft eller inom den längre tid som anges i beslutet. Utredningen hänvisar (betänkandet s. 593) i sammanhanget sanktionsavgifter enligt den föreslagna lagen om lagerhållningsskyldighet till möjligheten att med stöd av 35 § förvaltningslagen (2017:700) verkställa ett beslut omedelbart även om det inte vunnit laga kraft om ett väsentligt allmänt eller enskilt intresse kräver det. I författningss kommentaren till 9 kap. 6 § samma föreslagna lag (betänkandet s. 1273) anges att om ett beslut om sanktionsavgifter överklagas bör domstolen inhibera verkställighetsförfarandet till dess att den rättsliga prövningen har avslutats, om betalningsfristen inte har kopplats till att beslutet har fått laga kraft.

Förvaltningsrätten anser att det är svårt att föreställa sig vilka väsentliga allmänna eller enskilda intressen som skulle kunna aktualiseras för verkställighet före laga kraft i ett sådant sammanhang som sanktionsavgifter av det nu aktuella slaget. För det fall att sådana intressen ändå skulle aktualiseras torde dock myndigheten vara oförhindrad att med stöd av 35 § förvaltningslagen besluta om verkställighet innan beslutet vunnit laga kraft. Eftersom det endast är i de fall beslutsmyndigheten bedömer att det finns väsentliga allmänna eller enskilda intressen som talar för att beslutet får verkställas innan det har vunnit laga kraft framstår det som mindre väl motiverat att som utredningen föreslår tillämpa en huvudregel som innebär att verkställigheten inhiberas vid ett överklagande.

Överklagande

Utredningen har bedömt att det inte finns behov av några särskilda överklaganderegler i den föreslagna lagen om lagerhållningsskyldighet med motiveringen att allmänt tillämpliga överklaganderegler finns i förvaltningslagen. Förvaltningsrätten anser att det bör övervägas att i tydlighetssyfte ta in en hänvisning till de reglerna i den föreslagna lagen.

Detta yttrande har beslutats av lagmannen Anna Maria Åslund Nilsson efter föredragning av tf. rådmannen Sven Hogebrandt

Anna Maria Åslund Nilsson